

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 03.02.2003
COM(2003) 49 definitief

2003/0019 (CNS)

Voorstel voor een

BESCHIKKING VAN DE RAAD

tot vaststelling van de criteria en uitvoeringsvoorschriften voor de compensatie van de verstoringen van het financiële evenwicht die voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. INLEIDING

Richtlijn 2001/40/EG van de Raad betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen werd op 28 mei 2001¹ vastgesteld om de erkenning mogelijk te maken van een verwijderingsbesluit dat door een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat is genomen. In de richtlijn wordt beklemtoond dat het noodzakelijk is om te zorgen voor een doelmatiger uitvoering van de verwijderingsbesluiten en voor een betere samenwerking tussen de lidstaten, met inbegrip van de onderlinge erkenning van verwijderingsbesluiten.

De toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad kan leiden tot verstoringen van het financiële evenwicht wanneer verwijderingsbesluiten niet op kosten van de betrokken onderdaan van een derde land kunnen worden uitgevoerd. De lidstaten compenseren daarom onderling de verstoringen van het financiële evenwicht die uit een dergelijke onderlinge erkenning kunnen voortvloeien.

Daartoe wordt de Raad in artikel 7 van de richtlijn verzocht passende criteria en uitvoeringsvoorschriften vast te stellen. Deze beschikking van de Raad voert het mechanisme in dat nodig is voor de bilaterale compensatie van verstoringen van het financiële evenwicht die voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad.

Bovendien bepaalt artikel 7 van de richtlijn dat deze criteria en uitvoeringsvoorschriften eveneens gelden voor de toepassing van artikel 24 van de Schengen-uitvoeringsovereenkomst (hierna: de Overeenkomst). Aangezien deze ingewikkelde kwestie de volledige toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad - waaraan de lidstaten uiterlijk op 2 december 2002 moeten hebben voldaan - aanzienlijk kan vertragen, zal deze beschikking van de Raad geen multilateraal mechanisme invoeren voor de onderlinge verdeling van de lasten, zoals is bepaald in artikel 24 van de Overeenkomst, met betrekking tot het financiële onevenwicht dat uit de in artikel 23 van de Overeenkomst vastgestelde verplichting kan voortvloeien. De criteria en uitvoeringsvoorschriften inzake de berekening van de individuele kosten van een uitzettingsoperatie per gerepatrieerde, zoals omschreven in deze beschikking, moeten niettemin de grondslag vormen voor de soortgelijke berekening door de uitvoerende lidstaat in het kader van een toekomstig instrument voor de toepassing van artikel 24 van de Overeenkomst.

2. DOELSTELLING

Het doel van deze beschikking is passende criteria en uitvoeringsvoorschriften in te voeren voor de compensatie van verstoringen van het financiële evenwicht die kunnen voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen.

Volgens het centrale beginsel van deze beschikking moet de uitvaardigende lidstaat de uitvoerende lidstaat terugbetalen op basis van de werkelijke kosten. Tijdens de voorbereidende besprekingen in de Raad werd de noodzaak beklemtoond van een geheel van richtsnoeren zowel met betrekking tot de kosten tijdens de uitvoering als met betrekking tot de eigenlijke terugbetalingsprocedure.

¹ PB L 149 van 2 juni 2001, blz. 35.

Terugbetalingen zouden noodzakelijk zijn voor drie soorten kosten: vervoerkosten, administratieve kosten en verblijfkosten. Duidelijk werd ook dat voor elke categorie een plafond moest worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat de kosten altijd redelijk, vergelijkbaar en evenwichtig blijven.

3. SUBSIDIARITEIT

Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel kan het doel van het overwogen optreden, namelijk de verdeling van de financiële lasten van de samenwerking tussen de lidstaten bij de verwijdering van onderdanen van derde landen, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kan het vanwege de gevolgen van het overwogen optreden derhalve beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze beschikking gaat niet verder dan hetgeen nodig is om het voornoemde doel te verwezenlijken.

4. TOELICHTING PER ARTIKEL

Artikel 1

In dit artikel wordt het doel van deze beschikking omschreven.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt dat de uitvaardigende lidstaat de uitvoerende lidstaat moet compenseren voor de verstoringen van het financiële evenwicht die kunnen voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG en omschrijft het begrip terugvorderbare werkelijke kosten.

Tot de terugvorderbare werkelijke kosten overeenkomstig deze beschikking behoren vervoerkosten voor de gerepatrieerde en voor ten hoogste twee begeleiders, administratieve kosten zoals vergoedingen voor de afgifte van visa en vertrekdocumenten, kosten voor vreemdelingenbewaring gedurende ten hoogste drie maanden en verblijfkosten tijdens de uitvoering in een transitzone van een derde land of in het land van herkomst. Het gaat hierbij in beginsel om een limitatieve lijst van terugvorderbare kosten met het oog op de omschrijving van een duidelijk terugbetalingsplafond, waardoor de kosten redelijk, vergelijkbaar en evenwichtig blijven.

Overeenkomstig lid 4 kunnen de lidstaten niettemin op bilaterale basis overeenkomen om kosten die de minimumkosten overschrijden dan wel andere aanvullende kosten terug te betalen. Op grond van deze bepaling kunnen bijvoorbeeld chartervluchten die het vastgestelde plafond overschrijden, worden terugbetaald wanneer de betrokken lidstaten dit overeenkomen.

Artikel 3

Dit artikel omschrijft de procedure die de lidstaten moeten volgen bij de indiening en behandeling van terugbetalingsaanvragen. Het stelt met het oog op de rechtszekerheid en -duidelijkheid een transparante procedure vast.

De terugbetaling wordt beperkt tot uitvoeringsmaatregelen die binnen drie jaar na een verwijderingsbesluit worden genomen teneinde de periode waarin de uitvaardigende lidstaat verantwoordelijk is, vast te stellen. Om een snelle indiening van terugbetalingsaanvragen te verzekeren, kunnen op grond van deze beschikking terugbetalingsaanvragen die meer dan één jaar na de uitvoering zijn ingediend, worden afgewezen.

De aanvragen worden via nationale contactpunten doorgegeven om de bevoegde autoriteit of de voor betaling verantwoordelijke instantie te identificeren. De nationale contactpunten staan in voor de regelmatige overhandiging van de aanvraag en delen de uitvoerende autoriteit mee welke de voor betaling verantwoordelijke instantie is.

Kennisgevingen van betaling en de gronden voor afwijzingen worden eveneens aan de nationale contactpunten verzonden teneinde deze in staat te stellen te voldoen aan de in artikel 4 vastgestelde verplichtingen inzake verslaglegging.

Artikel 4

Op grond van dit artikel moeten de nationale contactpunten van de lidstaten het aantal gedwongen vertrekken, het aantal uitvoeringsmaatregelen op grond van Richtlijn 2001/40/EG, alsmede het aantal verwijderingsbesluiten dat door andere lidstaten kan worden erkend en uitgevoerd, registreren en jaarlijks meedelen aan de Commissie.

Artikel 5

Dit artikel beperkt de terugbetaling tot verwijderingsbesluiten die na de inwerkingtreding van deze beschikking zijn genomen en preciseert hoe en wanneer deze beschikking in werking treedt.

Artikel 6

In dit artikel worden de geadresseerden van deze beschikking aangegeven.

Voorstel voor een

BESCHIKKING VAN DE RAAD

tot vaststelling van de criteria en uitvoeringsvoorschriften voor de compensatie van de verstoringen van het financiële evenwicht die voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 63, punt 3,

Gezien het voorstel van de Commissie²,

Gezien het advies van het Europees Parlement³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad van Tampere op 15 en 16 oktober 1999 heeft zijn streven bevestigd om een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen. Met het oog hierop dient een gemeenschappelijk Europees beleid inzake asiel en migratie tegelijkertijd gericht te zijn op een eerlijke behandeling van onderdanen van derde landen en een betere beheersing van de migratiestromen. Deze doelstellingen zijn bevestigd door de Europese Raad van Laken van 14 en 15 december 2001 en door de Europese Raad van Sevilla van 21 en 22 juni 2002. In het bijzonder werd de noodzaak beklemtoond van de bestrijding van illegale immigratie, met inbegrip van passende maatregelen om de terugkeer van illegale immigranten te bevorderen.
- (2) De toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van 28 mei 2001 betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen kan leiden tot verstoringen van het financiële evenwicht, wanneer verwijderingsbesluiten niet op kosten van de betrokken onderdaan van een derde land kunnen worden uitgevoerd. Derhalve moeten passende criteria en uitvoeringsvoorschriften voor de bilaterale compensatie tussen lidstaten worden vastgesteld.
- (3) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel kan het doel van het overwogen optreden, namelijk de verdeling van de financiële lasten van de samenwerking tussen de lidstaten bij de verwijdering van onderdanen van derde landen in geval van onderlinge erkenning van verwijderingsbesluiten, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kan het vanwege de gevolgen van het overwogen optreden derhalve

² PB C van , blz. .

³ PB C van , blz. .

beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze beschikking gaat niet verder dan hetgeen nodig is om het voornoemde doel te verwezenlijken.

- (4) Denemarken neemt, overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, niet deel aan de aanneming van deze beschikking. Deze beschikking is bijgevolg niet bindend voor, noch van toepassing op Denemarken. Aangezien deze beschikking tot doel heeft het Schengenacquis te ontwikkelen op grond van titel IV van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, beslist Denemarken overeenkomstig artikel 5 van genoemd protocol binnen een termijn van zes maanden nadat de Raad deze beschikking heeft vastgesteld, of het deze zal toepassen.
- (5) Ten aanzien van de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen houdt deze beschikking een ontwikkeling in van het Schengenacquis in de zin van de op 18 mei 1999 tussen de Raad van de Europese Unie en deze twee staten gesloten overeenkomst. Na afloop van de in deze overeenkomst vastgestelde procedures gelden de uit deze beschikking voortvloeiende rechten en verplichtingen eveneens voor deze beide staten, alsook bij de betrekkingen van deze beide staten met de lidstaten van de Europese Gemeenschap tot welke deze beschikking is gericht.
- (6) Deze beschikking neemt de grondrechten in acht en gaat met name uit van de beginselen die in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn erkend als algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht. Deze beschikking beoogt in het bijzonder de volledige eerbiediging van de menselijke waardigheid en de bescherming bij verwijdering en uitzetting te waarborgen door de toepassing van de artikelen 1, 18 en 19 van het Handvest ten volle te bevorderen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Deze beschikking stelt passende criteria en uitvoeringsvoorschriften vast voor de compensatie van verstoringen van het financiële evenwicht die uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad kunnen voortvloeien, wanneer de verwijdering niet op kosten van de onderdaan of onderdanen van het betrokken derde land kan geschieden.

Artikel 2

- (1) De uitvaardigende lidstaat compenseert de uitvoerende lidstaat voor de verstoringen van het financiële evenwicht die uit de toepassing van de bovengenoemde richtlijn kunnen voortvloeien, wanneer de verwijdering niet op kosten van de onderdaan of onderdanen van het betrokken derde land kan geschieden.
- (2) De terugbetaling geschiedt op verzoek van de uitvoerende lidstaat op basis van de werkelijke kosten.
- (3) De volgende kosten worden beschouwd als terugvorderbare minimumkosten voor de gerepatrieerde en voor ten hoogste twee begeleiders per gerepatrieerde:

- Vervoerkosten; daartoe behoren de werkelijke kosten voor vliegtickets tot het bedrag van het officiële IATA-tarief voor de betrokken vlucht op het ogenblik van de uitvoering. De werkelijke kosten voor vervoer over land met een motorvoertuig of per trein kunnen worden teruggevorderd op basis van de prijs van een treinticket tweede klasse voor de betrokken afstand op het ogenblik van de uitvoering.
 - Administratieve kosten; daartoe behoren de werkelijke kosten voor visavergoedingen en de vergoedingen voor de afgifte van vertrekdocumenten (laissez-passer).
 - Verblijfkosten; daartoe behoren de werkelijke kosten voor het verblijf van de gerepatrieerde in een centrum voor vreemdelingen-bewaring gedurende ten hoogste drie maanden. Tijdens de uitvoering zijn de verblijfkosten voor de gerepatrieerde en de begeleiders in een transitzone van een derde land, alsmede voor de onvermijdelijke korte verblijven van de begeleiders in het land van herkomst gedekt.
- (4) Lid 3 belet niet dat de lidstaten op bilaterale basis overeenkomen om de kosten die de minimumkosten overschrijden dan wel andere aanvullende kosten terug te betalen.

Artikel 3

- (1) Terugbetalingsaanvragen worden schriftelijk ingediend en gaan vergezeld van bewijsstukken van de terugbetaalbare kosten.
- (2) De terugbetaling kan niet worden gevorderd voor de uitvoering van verwijderingsbesluiten die meer dan drie jaar vóór de uitvoering ervan zijn genomen.
- (3) Terugbetalingsaanvragen die meer dan één jaar na de uitvoering worden ingediend, kunnen worden afgewezen.
- (4) Voor de tenuitvoerlegging van deze beschikking worden nationale contactpunten opgericht. De bijlage bij deze beschikking bevat de lijst met nationale contactpunten.
- (5) De terugbetalingsaanvraag wordt door de bevoegde autoriteit van de uitvoerende lidstaat via het nationale contactpunt in deze lidstaat verzonden. Het nationale contactpunt in de uitvoerende lidstaat zendt de aanvraag toe aan het nationale contactpunt van de uitvaardigende lidstaat, dat de aanvraag doet toekomen aan de bevoegde autoriteit van deze lidstaat. Het nationale contactpunt van de uitvaardigende lidstaat stelt het nationale contactpunt van de uitvoerende lidstaat in kennis van de voor terugbetaling verantwoordelijke autoriteit.
- (6) Betalingen worden verricht aan de bevoegde autoriteit van de uitvoerende lidstaat binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag door het nationale contactpunt van de uitvaardigende lidstaat. Lidstaten kunnen ook bilaterale overeenkomsten sluiten met betrekking tot betalingswijzen.
- (7) De weigering van terugbetaling geschiedt schriftelijk, vermeldt de weigeringsgronden en wordt binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag toegezonden aan de bevoegde autoriteit van de uitvoerende lidstaat.

- (8) De nationale contactpunten van de uitvoerende lidstaat en van de uitvaardigende lidstaat worden in kennis gesteld van de betalingen en van de weigeringen tot terugbetaling.

Artikel 4

Elk nationaal contactpunt dient bij de Commissie een jaarverslag in met de volgende gegevens:

- a) het totale aantal door de betrokken lidstaat uitgevoerde gedwongen vertrekken
- b) het totale aantal op grond van Richtlijn 2001/40/EG genomen uitvoeringsmaatregelen
- c) het totale aantal weigeringen tot terugbetaling, samen met de gronden voor dergelijke weigeringen
- d) het totale aantal door de bevoegde administratieve autoriteit van de betrokken lidstaat genomen verwijderingsbesluiten die door andere lidstaten kunnen worden erkend en uitgevoerd.

Het jaarverslag bevat tevens verklaringen over de tenuitvoerlegging van deze beschikking en aanbevelingen inzake verbeteringen van de criteria en uitvoeringsvoorschriften van deze beschikking.

Artikel 5

- (1) Terugbetalingsaanvragen kunnen alleen worden ingediend voor verwijderingsbesluiten die na de inwerkingtreding van deze beschikking zijn genomen.
- (2) Deze beschikking treedt in werking op de dag volgend op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 6

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, op [...]

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

Lijst van nationale contactpunten

(in te vullen)